

τώνται αὐταὶ αἱ ὁμοιότητες τῆς μεγαλειότητος καὶ ταπεινότητος, τῆς ἀξίας καὶ ἀναξιότητος, παρὰ ἐκεῖ, ὅπου τελεῖται ἡ δημόσιος λατρεία, ἥτις μᾶς συνάγει ὅλους εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν, ἐξαλείφει ὅλας τὰς κοινωνικὰς διακρίσεις, διδάσκει τὴν εἰς ὅλους ἀδελφικὴν ἰσότητα, καὶ δὲν ἀφίνει νὰ ὑπάρξῃ ἄλλη, παρὰ ἡ τῆς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς;

Ὡ πόσον εὐάρεστος κοινωνία, ἥτις συνίσταται εἰς τὸ νομα τοῦ Θεοῦ, ὅστις κατὰ τὸ φαινόμενον δὲν ἔχει κάμμιαν ἄλλην σχέσιν με τοὺς ἀνθρώπους! Ἐδῶ μόνον ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀρχόμενος, ὁ πλούσιος καὶ ὁ πτωχός, ὁ μέγας καὶ ὁ μικρός, συνενυθίζονται καὶ διδάσκονται τοὺς λόγους τῆς εἰρήνης, τῆς ὁμονοίας, τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἰσότητος! Εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ὑψίστου μηδενίζονται σχεδὸν ὅλαι αἱ πολυάριθμοι ἀνισότητες, τὰς ὁποίας ἡ φύσις καὶ ἡ κοινωνία φιλοτιμούμεναι ἐπολυπλασίασαν, καὶ συχνότατα οἱ δυνατοὶ μετεχειρίσθησαν ὡς μέσα κακώσεως καὶ τυραννίας.—Κ. ΚΡΕΑΤΣΟΥΛΗΣ.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΕΤΡΑΡΧΗΣ.

Τὴν 20ην Ἰουλίου ἐορτάζονται τὰ γενέθλια τοῦ Φραγκίσκου Πετράρχου, ἐνὸς τῶν τριῶν ἐνδόξων πατέρων τῆς Ἰταλικῆς φιλολογίας. Ἐγενήθη τὸ 1304, εἰς τὸ Ἀρόντιον τῆς Ἐτρορίας, εἰς αὐτὴν ἐκείνην τὴν περιοχὴν, ἥτις ἔλαβε τὴν δόξαν νὰ γεννήσῃ τὸν ἄμεσον αὐτοῦ προγενέστερον Δάντην, καὶ, προσέτι, τὸ ἄλλο μέλος τῆς περικλεοῦς τριανδρίας, τὸν σύγχρονον καὶ φίλον αὐτοῦ Βοκκάκιον. Κατήγετο δὲ ἀπὸ Φλωρεντίνους γονεῖς, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ εἶχε σταθῆν συμβολαιογράφος εἰς τὴν πόλιν Φλωρεντίαν· ἀλλ', ὡς ὁ Δάντης, εἶχεν ἐξορισθῆν ἐκεῖθεν πρὸ τῆς γενέσεως τοῦ υἱοῦ του, εἰς ἐνὶ ἀπὸ τῆς τότε συνήθους πολιτικῆς σπαραγμῶς.

Ὁ νέος Πετράρχης ἐστάλη νὰ σπουδάσῃ πρῶτον εἰς τὸ Μονσπέλλιον, ἔπειτα δὲ εἰς τὴν Βονωνίαν, με σκοπὸν νὰ διαδεχθῇ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρὸς τσ· ἀλλὰ δὲν ἤργησεν ἐξ ὀλοκλήρου νὰ κυριευθῇ ἀπὸ τὰ θέλητρά τῆς πρὸ μικροῦ ἀναγεννηθείσης φιλολογίας τῶν ἀρχαίων, καὶ οἱ Βιργίλιοι καὶ οἱ Κικέρωνες ἔκλεπταν τὰς πλειοτέρας τῶν ὥρων, τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος εἰς τραχυτέρας σελίδας ἀφωσιωμένων. Λέγεται ὅτι τὴν δυσἀρέσκειαν ἔλαβεν ὁ πατὴρ του, ἀνακαλύψας τίνι τρόπῳ ἐδαπάναν τὸν καιρὸν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὥστε, ἀρπάσας τοὺς φίλους συγγραφεῖς, ἔβριψεν αὐτοὺς εἰς τὸ πῦρ. Οὐδ' ἡ τόση ὁμῶς αὐστηρότης δὲν ἐπέτυχεν νὰ καταστήσῃ νομικὸν τὸν Πετράρχην. Ὁ πατὴρ του ἀπέθανεν ὅτε

αὐτὸς ἦτον εἴκοσι ἔξ δύο ἐτῶν, ἔαμέσως παρήτησε τὴν νομικὴν ὁλως διόλου. Ἐκλεξε τότε τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγγελμα· ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐχειροτονήθη, μολονότι πρὸς τὰ τέλη τῆς ζωῆς του ἐχαρίσθησαν εἰς αὐτὸν ἀξιώματα τινὰ ἱερατικά διὰ τῆς μεσιτείας τῶν φίλων καὶ προστατῶν, ὅσους εἶχεν ἐλκύσειν τὸ ποιητικὸν αὐτοῦ κλέος.

Τοῦ Πετράρχου ὁ λοιπὸς βίος ἔλαβε τὸ πλεόν τοῦ χρωματισμοῦ αὐτοῦ ἀπὸ συμβεβηκός, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησεν εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ εἰκοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του,—τὴν ἐν Αὐενιῶνι τῆς Προβγκίας συναπάντησιν αὐτοῦ μετὰ τὴν πολυθρόνλητον Λάφην (Laura), τῆς ὁποίας τὸ νομα διὰ τοσοῦτων ὡραίων στίχων ἀπθανάτισεν ὅχι ὀλιγώτερον τοῦ ἰδικοῦ του. Ὑστερον ἀπὸ τὰς κατὰ διαδοχὴν ἐρεῦνας πολυαριθμῶν βιογράφων καὶ κριτικῶν, ὑπάρχει ἀκόμη ἡ πλεόν μεγάλη ἀδηλότης περὶ τοῦ ποῖα ἡ τί ἀληθῶς ἦτον ἡ κυρία αὐτῇ. Πολλοὶ μάλιστα καὶ ἐπίστευσαν, ὅτι ὁ Πετράρχης ἐξώδευσε τὴν ζωὴν, ἐκχέων τὰς ἐμπαθεῖς αὐτοῦ ποιήσεις εἰς ἀπλοὺν ἰδανικόν τι ὄν, ἡ ὄραμα τῆς φαντασίας του. Ὡς τῆς Βεατρίκης τοῦ Δάντου, παρόμοια καὶ τῆς Λάφνης τοῦ Πετράρχου, καλύπτει καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῇ μυστηριωδὲς τι σκότος.

Διαφόρους τῶν ἐφεξῆς χρόνων ἐπέρασεν ὁ ποιητὴς μας περιπλανώμενος εἰς τὴν Ἰταλίαν ἔξ ἄλλας χώρας. Ἐπειτα δὲ ἐσύρθη εἰς τὸ Βωκλύσιον (Vaucluse), μοναχικὸν τι καταγῶγιον ὅχι μακρὰν τῆς Αὐενιῶνος· ἔξ εἰς διάστημα ἐπιαυτῶν τινῶν, τοὺς ὁποίους ἐκεῖ ἐξώδευσεν εἰς βαθεῖαν μελέτην ἐνησχολημένος, συνέθεσε τὰ κυριώτερά του ποιήματα.

Μετὰ ταῦτα, τὸ πλεόν ἀξιωματικόν αὐτοῦ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Πετράρχου συμβεβηκός ἦτον ἡ στέψις αὐτοῦ, τὸ 1340, ὡς ποιητοῦ δαφνηφόρου, γενομένη εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Καπιτώλιον. Ἐξ ἡμετέρας νεανίας πατρίδιοι, ἱστορεῖ ὁ Γιββὼν, ἦσαν πορφύραν ἐνδεδυμένοι· ἐξ τῶν περικλεεστάτων οἰκογενειῶν ἀντιπρόσωποι, πρᾶσινα φοροῦντες ἔξ ἀνθοστεφανωμένοι, παρηκολούθουν τὴν πομπήν· εἰς τὸ μέσον τῶν προηκίπων καὶ εὐγενῶν ἀναβάς ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁ γεροντισσῆς Κόμης Ἀγγουιλάρας, συγγενὴς τοῦ Καρδινάλιου Κολόννα· κήρυξ διελάλησε, καὶ ὁ Πετράρχης ἐσηκώθη. Ἀφοῦ ὠμίλησεν ἐπ' αὐτῷ εἰς ἐδάφιόν τι τοῦ Βιργιλίου, ἔτριξ ἐπανέλαβε τὰς εὐχὰς τσ ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῆς Ῥώμης, ἐγονάτισεν ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν γεροντισσῆσιν στέμμα ἐκ δάφνης, μετὰ τὴν πολυτιμωτέραν δηλοποίησιν, “Βραβεῖον ἀριστείας.” Ὁ λαὸς ἀνευφήμησεν, “Ζήτω τὸ Καπιτώλιον! Ζήτω ὁ Ποιητὴς!” Ἡ τοιοῦτα

δίασεν ἀκολούθως ἡσμά τι εἰς ἔπαινον τῆς Ῥώμης ἢ μεγαλοφυΐα καὶ εὐγνωμοσύνη τοῦ Πετράρχου· καὶ ἀφοῦ ὁλόκληρος ἡ πομπὴ ἐπεσκεφθῇ τὸ Οὐατικόν, ἐκρεμάσθῃ τὸ ἀνίερὸν στέμμα ἐνώπιον τῆς λειψανοθήκης τοῦ ἁγίου Πέτρου. Ὁ τίτλος καὶ τὰ προνόμια ποιητοῦ δαφνηφόρου ἀνεγεννήθησαν οὕτω εἰς τὸ Καπιτώλιον μετὰ τὴν παρέλευσιν χιλίων τριακοσίων ἐτῶν· ἔλαβε δὲ τὸ παντοτεινὸν δικαίωμα ὁ Πετράρχης νὰ φοραῖν, κατ' ἀρέσκειαν, στέφανον ἐκ δάφνης, κισσοῦ, ἢ μυρσίνης, νὰ ἐνδύεται τὸ ποιητικὸν ἱμάτιον, καὶ νὰ διδάσκη, ν' ἀμφισβητῇ, νὰ ἐρμηνεύῃ, καὶ νὰ συγγράφῃ εἰς πάντα τόπον ὅποιονδήποτε, καὶ περὶ πάσης φιλολογικῆς ὑποθέσεως. Ἡ ἐξουσία τῆς γερουσίας καὶ τοῦ δήμου ἐπεκύρυνε τὸ εἰς αὐτὸν παρουσιασθὲν δίπλωμα, ἡ πολιτογραφία ἦτον ἡ ἀνταμοιβὴ τῆς πρὸς τὸ Ῥωμαϊκὸν ὄνομα εὐνοίας τῆς· Ὑστερον ἀπὸ τὰς τιμὰς ταύτας ἔκαμεν ἄλλα ταξείδια εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἰταλίας, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τοὺς Παρισίους, τὸ 1360, ὅπου ἔλαβεν ὑποδοχὴν λαμπράν. Τὸν ἐχαρίσθησαν δὲ καὶ τρία ἀξιώματα ἐκκλησιαστικά,—τὸ ἀρχιδιακόνον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Πάρμας, τὸ ἡγουμένον εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Πίσσης, καὶ τὸ κανονικὸν εἰς τὴν Πάδσαν,—ὡς οὐσιωδέστεραι τῆς ἀξίας του ἀνταμοιβαὶ ἢ τοῦ δημοσίου θαυμασμοῦ μαρτυρίαι.

Ὁ Πετράρχης ἐξώδευσε τοῦ βίου του τὴν ἐσχάτην τετραετίαν εἰς τὴν ὡραίαν βουνώδη κώμην Ἀρκουᾶν, περίπου δώδεκα μίλια ἀπὸ τὴν Πάδσαν· αὐτοῦ δὲ καὶ ἀπέθανε θάνατον αἰφνίδιον, τὴν 19ην Ἰουλίου, 1374, ἀκριβῶς τελειώσας τὸ ἐβδομηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τὴν πρωτίαν ἐκείνην εὐρέθη εἰς τὴν βιβλιοθήκην του, μετὰ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπιστηριζομένην εἰς βιβλίον. Ἐκεῖ προσέτι ἐτάφησαν τὰ λείψανά του, ἢ ἐκεῖ ἀκόμη διαφυλάσσονται.

ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ.

Ἡ ΘΡΗΣΚΕΙΑ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι διὰ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ὅτι εἶναι ὁ ἥλιος διὰ τὸν φυσικὸν κόσμον. Ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ἔλεγεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν· Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα. Καὶ δὲν ἔχομεν χρεῖαν νὰ ἀκούωμεν πλέον τὴν ἀλήθειαν ταύτην, διότι τὴν βλέπομεν, καὶ, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ψηλαφῶμεν ἤδη μετὰ τὰς χεῖράς μας. Περιέλθετε μετὰ τὸ ὄμμα τοῦ νοός σας διλὴν τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν, παρατηρήσετε παντὸς τόπου τοὺς κατοίκους, ἐξετάσετε τὴν πολιτικὴν καὶ ἡθικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, καὶ θέλετε πληροφορηθῆναι, ὅτι μόνον ὅπου μέχρι τοῦδε ἐπέλαμψε τοῦ Εὐαγγελίου τὸ φῶς, ἐκεῖ καὶ μόνον ὑπάρχει ἡ ἐξημέρωσις τῶν

ἡθῶν, ἐκεῖ βασιλεύει τὸ αἶσθημα τῆς φιλανθρωπίας, ἐκεῖ ἡ εὐνομία καὶ ὁ πολιτισμὸς, ἐκεῖ ἡ ἐλευθερία, ἐκεῖ τῶν ἀνθρώπων αἱ κοινωνίαι ἡδυνήθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νὰ τελειοποιηθῶσιν, ὥστε ν' ἀπολαύωσι τὰ μέλη των τὴν εἰς τὸν λογικὸν ἄνθρωπον προσήκουσαν εὐζωίαν. Ἐξ ἐναντίας, ὅπου ὁ νοητὸς οὗτος ἥλιος τοῦ Εὐαγγελίου δὲν ἀνέτειλεν, ἐκεῖ ἐπικρατεῖ ὁ σκοτισμὸς τοῦ νοός, ἐκεῖ ἡ πλάνη καταδυναστεύει, ἐκεῖ ἡ ἀνομία, ἡ βαρβαρότης, ἡ δουλεία καὶ τυραννία, ἐκεῖ, μ' ἓνα λόγον, ἡ ἀθλιότης· καὶ οὔτε τῆς γῆς ἡ δαψιλὴς εὐφορία, οὔτε τοῦ κλίματος ἡ εὐκρασία, οὔτ' ἄλλο τίποτε συμβεβηκὸς φυσικὸν ἢ πολιτικὸν ἐδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοὺς κακοὺς τοῦτους δεσπότας. Ὁ θρίαμβος οὗτος ἀνήκει εἰς μόνην τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, καθὼς τὸ προεῖπεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν· Ἐάν μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμοί, γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. Ἰωάν. ἡ. 31, 32.—Μ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.

Ὁ ΑΡΧΑΡΙΟΣ ΧΗΜΙΚΟΣ. ΑΡΙΘ. 4.

Τι ἀξιόλογον ἐφεύρημα ἡ ἀπὸ κηρὸν κατεσκευασμένη λαμπάς! Τόσον ὡραίας λευκότητος, τόσον ἀκριβῶς στρογγυλευμένη, καὶ τόσον εὐμορφα εἰς ὅξυ τελειόνουσά περὶ τὴν κορυφὴν τῆς θρυαλλίδος (τοῦ φυτillίου)!

Εὐκολὸν μὲ ἦτο νὰ σὲ δώσω πολλὰς περιέργους ἢ ὠφελίμους εἰδήσεις περὶ τῆς κατασκευῆς ἐνὸς τόσον ἀπλοῦ πράγματος, καὶ ἴσως κἀνένα καιρὸν πράξω οὕτω· ἀλλὰ τώρα σκοπὸν ἔχω νὰ σὲ παραδῶσω ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς χημείας τῆς φλογός. Ἄς ἀνάψωμεν λοιπὸν τὴν λαμπάδα· στοχάσου τὴν φλόγα πόσον σταθερῶς ἀναβαίνει· ἰδὲ πῶς εἶναι μυτηρὰ, ὡς λόγχη, ἢ ὡς κορυφὴ βέλους. Διατί ἀράγε νὰ λαμβάνῃ τὴν μορφήν ταύτην ἡ φλόξ; διατί νὰ μὴν ᾔναι στρογγύλου, τετραγώνου, ὠοειδοῦς, ἢ ἄλλης τινὸς σχήματος;

Ἐγὼ θέλω σὲ εἰπεῖν διατί. Καθὼς σὺ δὲν ἐμπορεῖς νὰ ζήσης χωρὶς ἀέρα, οὕτω ἢ οὐδεμία λαμπάς, οὐδεὶς λύχνος, ἐμπορεῖ νὰ ἀνάψῃ χωρὶς ἀέρα· πρὸς ἀπόδειξιν, ἰδοὺ ἐν πείραμα. Ἀνάπτω τὸ χαμηλὸν τοῦτο κηρίον, καὶ τὸ κολλῶ ἐπὶ τῆς τραπέζης· ἔπειτα δὲ σκεπάζω αὐτὸ μετὰ τὸ μέγα ἐκείνο ποτήριον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιστηρίζωνται εἰς τὴν τράπεζαν τὰ χεῖλη αὐτοῦ. Ἰδὲ τώρα, ἡ φλόξ ἀμαυροῦται—τρέμει—ὑπάγει! Πόσον σύντομα ἐσβέσθη! Οὔτε πέντε δευτέρα λεπτά δὲν ἐκράτησε! Διατί; διότι εὐρίσκετο εἰς ὀλίγην ποσότητα περιορισμένου ἀέρος· καὶ τὸ ποτήριον, πανταχόθεν